

Jóval győzni meg a gonoszt

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Róma 12, 13

„És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata” (Róm 12:2).

Pál egyrészt igyekezett felnyitni a rómaiak szemét, hogy tévesen értelmezik a törvényt, ugyanakkor minden keresztényt engedelmességre szólított. Ez az engedelmisség egy belső, a szívet és az elmét érintő változásból fakad, ami csak Isten munkája nyomán mehet végbe abban az emberben, aki átadja magát az Úrnak.

A Római levélben nem találunk utalást arra, hogy magától történne az engedelmisség. A keresztényeket fel kell világosítani az elvárásokról, aztán akarniuk is kell engedelmeskedni az elvárásoknak, majd igényelniük kell az engedelmisséghez nélkülözhetetlen erőt.

Ez azt jelenti, hogy a cselekedetek a keresztény hit részét képezik. Pál nem kívánta kisebbiteni a cselekedetek fontosságát, a 13-15. fejezetekben nagy hangsúlyt fektet rájuk. Ezzel korántsem tagadja azt, amit az előzőekben a hit általi megigazulásról mondott. Ellenkezőleg! A cselekedetek fejezik ki igazán, hogy mit jelent hit által élni. Akár úgy is fogalmazhatnánk, hogy a Jézus első adventjét követő kinyilatkoztatás miatt az újszövetségi elvárások még magasabbak lettek, mint az ószövetségiek voltak. Jézus Krisztus az újszövetségi kor hívői számára a helyes erkölcsi magatartás példáját adta. Ő a minta, akit követnünk kell. *„Az az indulat legyen bennetek, mely volt”* – nem Mózesben, Dánielben, Dávidban, Salamonban, Énokban, Debó rában vagy Illésben, hanem – *„a Krisztus Jézusban”* (Fil 2:5).

Ennél már nem kerül és nem is kerülhet magasabbra a mérce!

OKOS ISTENTISZTELET

A 11. fejezettel véget ér a Római levélnek a tanítást érintő része. A 12-16. fejezetekben gyakorlati útbaigazításokat és személyes megjegyzéseket olvasunk. E záró fejezetek is igen fontosak, mert megmutatják, hogyan éljük a hit életét.

Először is, a hit *nem* pótolja az engedelmességet, nem teszi semmissé kötelességünket, hogy engedelmeskedjünk az Úrnak. Az erkölcsi parancsolatok továbbra is érvényben vannak, az Újszövetségben megtaláljuk magyarázatukat, sőt kiteljesedésüket. Arra sincs utalás, hogy a keresztényeknek könnyen megy majd az erkölcsi rendeletek szerint élni. Ellenkezőleg! Azt olvassuk, hogy így élni időnként kifejezetten nehéz lehet, mivel az énünkkel és a bűnnel folytatott harc mindig küzdelmes (1Pt 4:1). Isten viszont erőt ígér a hívőknek és arról is biztosítja, hogy lehetséges a győzelem. Csakhogy továbbra is az ellenség világában kell megállnia a helyét és sokat kell még küzdenie a kísértéssel. Jó hír viszont, hogy Isten nem vet el, ha elesünk vagy megbotlunk, mert Főpapunk közbenjár értünk (Zsid 7:25).

Róm 12:1 versének hasonlata szerint milyen legyen a keresztény élet? Hogyan illeszkedik ehhez a 2. vers?

Róm 12:1 versében Pál az ószövetségi áldozatokra utal. Régen a hívők áldozatokat vittek áldozatul Istennek, a keresztényeknek pedig most a testüket kell áldozatként adniuk. Nem azért, hogy megöljék, hanem hogy élő áldozatul Isten szolgálatára szenteljék magukat.

Az ókori Izrael idejében minden áldozatot alaposan megvizsgáltak. Ha az állaton bármi hiba volt, nem fogadták el. Isten rendelete értelmében ugyanis csak hibátlan áldozatot vihettek. Pál tehát arra szólítja fel a keresztényeket, hogy szánják oda testüket „*élő, szent és Istennek kedves áldozatul*”. Ezért erejüket a lehető legjobb állapotban kell megőrizniük. Egyikünk sem hibátlan, de a lényeg, hogy igyekezzünk feddhetetlenül és hűségesen élni, amennyire csak tudunk.

„...váltakozatok el a ti elméteknek megújulása által» (Róm 12:2). Az apostol így mutatja be a (keresztény) fejlődését, hiszen azokhoz szól, akik már keresztények. A keresztény élet nem egy helyben való állást jelent, hanem haladást a jótól a még jobb felé” (Martin Luther: *Commentary on Romans*. 167-168. o.). Mit jelent a keresztény életében az, hogy a jótól a még jobb felé halad?

JÓZAN BÖLCSELKEDÉS

Sokat beszéltünk ebben a negyedévben Isten erkölcsi törvényének állandóságáról, és újra meg újra hangsúlyoztuk: Pál a Római levélben sehol nem tanította, hogy a Tízparancsolat érvényét veszítette vagy a hit miatt feleslegessé vált volna.

Azonban könnyű belegabalyodni a törvény betűjébe, közben pedig megfedkezni arról, hogy milyen lelkületnek kell lennie mögötte – az Isten és a másik ember iránti szeretet lelkületének. Bárki mondhatja, hogy szeret, de a mindennapokban szeretettel élni már egészen más kérdés.

Hogyan tanúsítsunk szeretetet mások iránt Róm 12:3-21 alapján?

1Korinthus 12-13. fejezetéhez hasonlóan, miután Pál a Lélek ajándékairól szól, itt is a szeretetet magasztalja. A szeretet (görögül *agapé*) a kiváltképpen való út. „...*az Isten szeretet*” (1Jn 4:8), a szeretet tehát Isten jellemét mutatja be. Szeretni annyi, mint úgy bánni másokkal, ahogyan Isten viszonyul hozzánk.

Pál bemutatja, hogyan nyilvánul meg a szeretet a gyakorlatban. Egy fontos elv világosan kitűnik, méghozzá az alázat elve: „*ne gondoljátok magatokat többnek, mint amennyinek gondolnotok kell*” (Róm 12:3, RÚF). Fontos „*a tiszteletadásban egymást megelőző*” módon viszonyulni másokhoz (10. vers), valamint az is, hogy ne legyünk bölcsek a magunk szemében (16. vers). Krisztus szavai ennek az elvnek a lényegét ragadják meg: „*Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok*” (Mt 11:29).

A keresztényeknek kellene a legalázatosabban élni. Végére is, gondoljunk csak arra, milyen tehetetlenek, bűnösök, elesettek vagyunk! Nemcsak az üdvösségünkhöz szükséges az igazság, ami bennünk nincs meg, hanem az életünk is csak úgy változhat meg, ha Isten ereje munkálkodik bennünk. Mivel hengeghetnénk, mivel dicsekedhetnénk? Mi van bennünk, amivel büszkélkedhetnénk? Az égvilágon semmi! Úgy éljünk, ahogyan arra Pál ezekben az igékben figyelmeztet – Isten és emberek előtti alázattal!

Mennyire élünk Róm 12:18 figyelmeztetése szerint? Talán változtatnunk kell a hozzáállásunkon azért, hogy képesek legyünk megtenni, amire az Ige felszólít?

A KERESZTÉNY ÉS AZ ÁLLAMHATALOM

Milyen alapelvet találunk Róm 13:1-7 verseiben arra vonatkozóan, hogyan viszonyuljunk a polgári kormányzathoz?

E szakasz érdekessége, hogy Pál olyan korban írta, amikor hihetetlenül kegyetlen és velejéig romlott pogány birodalom uralta a világot. Nem ismerték az igaz Istent, majd néhány évvel később hatalmas üldözést indítottak azok ellen, akik az Urat imádták. Pál apostolt is ez a hatalom végeztette ki! Ő mégis amellett érvelt, hogy a keresztények jó polgárai legyenek még egy ilyen birodalomnak is? Igen. Mégpedig azért, mert az egész Biblia foglalkozik a kormányzás kérdésével. Isten rendelte el, tőle származik a kormányzat elve. Fontos, hogy az emberek szabályok, előírások szellemében, mértékkel bíró közösségben éljenek. Az anarchia nem bibliai fogalom.

Ez persze nem azt jelenti, hogy Isten minden kormányformát vagy kormányzási módot helyesel. Ellenkezőleg! Sem a történelemben, sem napjaink világában nem kell sokáig keresgelnünk, míg brutális rezsimeket találunk. A keresztényeknek azonban még ilyen helyzetben is be kell tartaniuk az ország törvényeit, amennyire csak lehet. Támogatniuk kell a kormányzatot, amíg annak követelése nem mondanak ellent Isten elvárásainak. Nagy körültekintéssel és imádkozva mérlegelje mindenki, illetve másokkal is tanácskozzon, mielőtt olyan útra lépne, ami szembe fordítaná a hatalommal! A próféciákból tudjuk, hogy egy nap majd Isten minden hűséges követőjének farkasszemet kell néznie a világot uraló politikai hatalmakkal (Jelenések 13). Addig azonban tegyünk meg mindent, hogy az Úr színe előtt jó polgárai legyünk az országnak, amelyben élünk.

„Isteni intézkedésnek kell elismernünk az emberi kormányzatot; az iránta való engedelmisség, jogos határain belül, szent kötelességünk. Azonban ha a követelményei ütköznek vagy ellenkeznek Isten parancsaival, akkor »*inkább Istennek kell engedelmeskednünk, mintsem embernek*«. Isten szavát minden emberi törvényadás felett valónak kell elismernünk...

Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy a felsőbbiséggel ellentétbe jusunk. Mérlegeljük gondosan, mit beszélünk vagy írunk, hogy elkerüljünk mindent, ami azt a látszatot keltené, hogy szembeszállunk a törvénnyel és a fennálló renddel. Ne tegyünk és ne mondjunk semmi olyat, ami fölöslegesen elzárhatja előlünk az utat” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 1978, H. N. Adventista Egyház, 47. o.).

EGYMÁST SZERETVE

„Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte” (Róm 13:8). Hogyan értsük ez a verset? Vajon azt jelentené ez, hogyha szeretünk, nem kell engedelmesséknünk Isten törvényének?

Pál szintén a törvény parancsolatait fejtegeti, mint ahogy Jézus is tette a Hegyi beszédben. Bemutatta, hogy minden cselekedetünk mozgatóerejének a szeretetnek kell lennie. Mivel a törvény Isten jellemét mutatja be, Isten pedig a szeretet, így szeretni annyi, mint betölteni a törvényt. Pál azonban nem váltja fel a törvény pontosan körülírt parancsolatait a szeretet homályos mércejével, amint azt egyes keresztények állítják. Továbbra is érvényben van az erkölcsi törvény, hiszen az mutat rá bűneinkre – és ugyan ki tagadná a bűn valóságát? A törvényt valójában csak szeretet által lehet betartani. Gondoljunk például erre: akik Krisztust a keresztre adták, utána siettek haza, hogy megtartsák a törvényt!

A törvénynek mely parancsolatait idézte Pál, amikor a szeretetből fakadó törvénytisztelet elvét akarta szemléltetni? Vajon miért éppen ezeket választotta (Róm 13:9-10)?

Érdekes módon a szeretet nem újonnan bevezetett elv. 3Móz 19:18 versét idézve: „szeressed felebarátodat, mint magadat”, Pál bemutatta, hogy ez az elv szerves része az ószövetségi rendszernek. Az Ószövetségre mutatva indokolta azt is, hogy miért hirdeti az evangéliumot. Ezekre a versekre hivatkozva egyesek úgy érvelnek, hogy Pál mindössze e néhány parancsolat érvényességét tanítja. Akkor ez azt jelentené, hogy a keresztények tiszteletlenek lehetnek szüleik iránt, imádkozhatnak bálványokat és lehetnek más isteneik is az Úr előtt? Persze, hogy nem! Figyeljük meg a szövegösszefüggést! Az apostol itt azt tárgyalja, hogyan viszonyuljunk egymáshoz. Személyes kapcsolatokat említ, és éppen ezért azokat a parancsolatokat emeli ki, amelyek ezekre összpontosítanak. Érvelését nem lehet arra felhasználni, hogy semmissé tegyük a törvény többi részét (lásd ApCsel 15:20; 1Thessz 1:9; 1Jn 5:21). Különben is, az Újszövetség írói azt tanítják, hogy a mások iránti szeretetünk-ből válik láthatóvá az Isten iránti szeretetünk (Mt 25:40; 1Jn 4:20-21).

Emberi kapcsolatainkban hogyan mutatkozik meg az Istenhez fűződő viszonyunk? Mekkora szerep jut benne a szeretetnek?

KÖZELEBB VAN AZ ÜDVÖSSÉG

„Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk; mert most közelebb van hozzánk az idvesség, mint amikor hívőkké lettünk” (Róm 13:11).

Amint az egész negyedévben annyit hangsúlyoztuk, Pálnak határozott célja volt ezzel a levéllel, mégpedig az, hogy tisztázza a római gyülekezettel, különösen a zsidó tagokkal, mi a hit és a cselekedetek szerepe újszövetségi értelemben véve. Az üdvösség volt a kérdés, illetve az, hogyan lesz a bűnös ember igaz és szent az Úr előtt. Pál a megfelelő helyén és összefüggésében mutatta be a törvényt, hogy segítsen azoknak, akik minden hangsúlyt arra helyeztek. A judaizmus már eredetileg, az Ószövetség idején is a kegyelem vallása volt, csakhogy felütötte a fejét a törvényeskedés, igen sok kárt okozva. Milyen körülményeknek kell egyházunknak lenni, nehogy ugyanabba a hibába essünk mi is!

Milyen eseményről ír Pál Róm 13:11-14 verseiben? Hogyan éljünk, miközben erre várunk?

Az apostol a hívőket ébresztgeti, hogy készüljenek, mert Jézus visszatér. Nem számít, hogy csaknem kétezer éve írta ezt. Szüntelen Krisztus közeli eljövetelét várva kell élnünk! Mindenkire igaz, hogy számunkra Krisztus második adventje a halálunk órájánál nem lehet távolabb. Akár a következő héten, akár negyven év múlva zárja le szemünket a halál, és csak négy napot vagy négyszáz évet alszunk át, nekünk mindegy, mert Jézus eljövetele lesz a következő, amiről tudni fogunk. Az élet rövid, mindannyiunkat bármikor meglephet a halál, tehát az üdvösség bizonyosan közelebb van hozzánk, mint amikor hívőkké lettünk!

A Római levélben Pál nem annyira a második adventtel foglalkozik, viszont a Thesszalonikai és a Korinthusi levelekben annál részletesebben ír erről, a Biblia és különösen az Újszövetség egyik legfontosabb témájáról. A második eljövetel és ennek reménye nélkül hitünk értelmét vesztené. Elvégre mit érne a „hit általi megigazulás” a második advent nélkül, amiben e nagy-szerű igazság kiteljesedik?

Ha biztosan tudnánk, hogy Jézus a jövő hónapban eljön, mit változtatnánk meg az életünkben és miért? Ha pedig bizonyos dolgokon változtatnunk kellene Krisztus eljövetele előtt egy hónappal, ugyan miért ne változtathatnánk már most? Mi a különbség?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„A Biblia bemutatja Isten akaratát. Igéjének igazságai a Magasságos kijelentései. Aki az élete részévé teszi ezeket az igazságokat, minden értelemben új teremtéssé lesz. Nem kap ugyan új értelmi képességet, de eloszlik a sötétség, ami a tudatlanság és a bűn folytán elhomályosította értelmét. Az »adok nektek új szívet« szavak azt jelentik, hogy »új gondolkodást adok nektek«. A szívbeli változás mindig együtt jár a keresztyeni kötelesség világos felismerésével, az igazság megértésével. Aki alaposan és imádkozva figyel az Írásra, tiszta felfogást és józan ítélőképességet nyer, mintha Istenhez fordulva az értelem egy magasabb szintjét érte volna el” (Ellen G. White: *My Life Today*. 24. o.).

„Az Úr... hamarosan eljön, nekünk pedig készen kell állnunk, várva megjelenését. Milyen csodás lesz látni Őt és megváltottjaként fogadni köszöntését! Hosszan vártunk, de a reménységünk nem halványulhat el. Ha megláthatjuk a Királyt teljes szépségében, örökké boldogok leszünk. Úgy érzem, hangosan kell kiáltanom: »Hazafelé tartunk!« Közeledik az idő, amikor Krisztus eljön, hatalommal és nagy dicsőségben, hogy örök otthonukba vigye a megváltottakat” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 8. köt., 253. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljük meg a csoportban a csütörtöki tanulmány végén található kérdést!
2. Olykor nehéz lehet egyszerre jó állampolgárnak és jó keresztyennek is lenni. Mit mondanánk, ha valaki tanácsunkat kérné, hogy kiálljon-e valamiért, ami szerinte Isten akaratára, még ha emiatt összeütközésbe is kerülne az államhatalommal? Milyen elveket kell követnünk? Miért olyan kérdés ez, amiben csak igen komoly megfontolás, sok ima után léphetünk? (Elvégre nem mindenki kerül ki sértetlenül az orosz-lánok verméből.)
3. Vajon mit nehezebb megtenni: szigorúan betartani a törvény betűjét vagy feltétel nélkül szeretni az embereket és Istent? Vagy mondhatjuk, hogy ez a kérdés nem létező ellentétet vetít ki? Ha igen, miért?
4. Negyedévi tanulmányunk végéhez közeledve beszéljük meg a csoportban, hogy mit tanultunk a Római levélből, ami a reformáció fontosságát támasztja alá! A Római levél alapján tehát miben hiszünk és miért?

CSIZMADIA ÉVA:

MINDIG CSAK UTÓLAG

Ha elmúltak a fellegek,
ha túl vagyok a nehéz napokon,
akkor megértem célodat.

De jaj, mindig csak utána,
csak utána értem meg
tervedet.
Csak utána áldom
nevedet.

Mikor már összetörték
szívemet,
vagy összetörtem másokét,
s azt érzem: Már elég!
Akkor fordulok feléd...

Csak utána. – De miért?!